

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra NORDENS MYTOLOGI

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter", i Grundtvig, N. F. S.: *N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter*, Gyldendalske Boghandel, 1904-1909, s. 461.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-grundtvig05val-shoot-idm140040101944784/facsimile.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter

Nordens Mythologi 1832

er godt at kiende, deels fordi det var saa stort, og deels fordi det vilde immer raade selv, saa der er det klart nok, det voxde ikke ud af den Galiske Hals, men en Ting er aldrig saa kiendelig, der hører jo Øine til at see den, og det Øine i Hovedet, saa det var intet Under, vi miskiendte vor aandelige Fader, og slog ham under Øret, saa det blev vitterligt, at Hovedet sad løst.

Normannen heed sig bedre fast, hvor han kom hen, men holdt sig dog i Frankrig mest for sig selv, saa Normandiet er kiendeligt nok, undtagen paa de nyeste Kört, og i England veed vi, at hvad der af Aand ei er Anguls, det er hans, og selv at han er den store Kors-Farer, og Middel-Alderens store Roman-Heit, Holger Danske, er temmelig bekiendt; men hvad det egenlig paa Aandens Sprog vil sige, og hvad historisk Virkning hans Udvandringer har havt, baade ude og hjemme, det tænker Man dog endnu sædvanlig kun lidet paa.

Saa længe Man nemlig seer med Gaase-Øine, synes Man naturligviis, at Aandens Vinger er af Penne-Fier, og tænker derfor, det var kun bomstærke Prygle og forvovne Kroppc, der kom fra Norden, og fik Aand i Syd og Vest, vel ikke af Luften, men dog alt som de lærde at læse og skrive, og saa længe peger Man kun forgiæves for os paa Alt hvad der viser det Modsatte. Var det imidlertid mueligt, uden Aand, at forstaae sig paa aandelige Ting, da maatte vi faae Øinene op, ved at see os om her hjemme, i det Tolvte og Trettende Aarhundrede; thi da havde vi ogsaa faaet Pennen ei blot bag Øret, men ret egenlig i Haanden, og enten vi vender os til Island, hvor der udstrømmede en heel historisk Literatur fra den paa Moders-Maalet, eller til Danmark, hvor Saxos Bog allene forudsætter og viser en Classisk Dannelse der er ægte, da er det jo klart, at kunde Bøger og Penne blot gjort det Mirakel, at vedligeholde hvad Aand og Kraft her var tilbage, da skulde vi i det Fjortende og Femtende Aarhundrede hverken fattedes Mage til Absalon eller Saxo, til Sverre eller Sturlesøn.

Har vi derimod opladte Øine, og veed, at det indvortes levende Ord er Aanden selv, og det tilsvarende Mundtlige dets Liv-udtryk, da forundre vi os slet ikke over, at Historie-Skriverne var samtidige med de sidste ædle Kæmper i vor Middel-Alder, eller reitere, hørde selv til det sidste Heite-Kuld, som, da de ei længer kunde holde Liv i Ordet, stædte det til Jorde i Bøgerne med en glimrende Liig-Begængelse; thi selv Guds Ord er dødt i Bøgerne, og i det Mindste skindødt paa iiskolde Læber,